

PATVIRTINTA 2004 m. rugsėjo 30 d. Valdybos posėdyje
su 2005 m. rugsėjo 15 d. ir 2006 m. balandžio 5 d. pakeitimais

GYVENTOJŲ TURTO DRAUDIMO TAISYKLĖS Nr.060

I DALIS. BENDROSIOS SĄLYGOS

1. Sąvokos

- 1.1. **Draudikas** yra uždaroji akcinė bendrovė draudimo kompanija „PZU Lietuva“.
- 1.2. **Draudėjas** – asmuo, sudaręs draudimo sutartį su draudiku.
- 1.3. **Draudimo taisyklės** (toliau – Taisyklės) – draudimo sutarties standartinės sąlygos, kurios yra neatskiriama draudimo sutarties dalis.
- 1.4. **Draudėjo prašymas sudaryti draudimo sutartį** (toliau – Prašymas) – žodinis draudėjo pareiškimas arba draudiko nustatytos formos rašytinis dokumentas, kuriuo išreiškiamas draudėjo ketinimas sudaryti draudimo sutartį su draudiku ir kuriuo draudėjas suteikia draudikui informaciją apie aplinkybes, turinčias įtakos draudimo rizikai.
- 1.5. **Draudimo liudijimas (polisas)** – oficialus dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.
- 1.6. **Draudimo rizika** – tikimybė atsistoti draudimui įvykiui ir šio įvykio galimų nuostolių dydis.
- 1.7. **Naudos gavėjas** – draudimo sutartyje draudėjo valia nurodytas asmuo, kuris draudimo sutartyje nustatytais sąlygomis įgyja teisę į draudimo išmoką.
- 1.8. **Draudimo objektas** yra turiniai interesai, susiję su šių taisyklių pagrindu apdrausto turto valdymu, naudojimu, disponavimu.
- 1.9. **Draudimo sutartis** – sutartis, kurios šalys yra draudikas ir draudėjas. Draudėjas draudimo sutartimi įsipareigoja mokėti draudikui draudimo įmokas. Draudikas draudimo sutartimi įsipareigoja sumokėti draudėjui, draudimo sutartyje nurodytą naudą gavėjui ar trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta draudimo sutartis, draudimo išmoką, apskaičiuota draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta draudimo sutartyje nustatytas draudiminis įvykis. Draudimo sutartį sudaro šios draudimo taisyklės, draudėjo prašymas sudaryti draudimo sutartį (jeigu jis buvo pateiktas raštu) ir draudimo liudijimas.
- 1.10. **Šeimos nariai** yra sutuoktiniai, tėvai, vaikai, įtėviai, įvaikiai, marčios, žentai, podukros, posūniai, seneliai, anūkai, broliai, seserys, globėjai, globotiniai, kurie nuolat gyvena apdraustose patalpose. Šeimos nariais prilyginami asmenys, teisėtai gyvenantys su draudėju (namų darbininkai, auklės ir pan.).
- 1.11. **Pastatai** – stogu apdengtas statinys, kuriame yra vienas ar daugiau kambarių ar kitų patalpų, išdėstytų tarp sienų ir pertvarų ir naudojamų žmonėms gyventi gyvuliams laikyti ar veiklai vykdyti.
- 1.12. **Statiniai** – tai, kas sukurta statybos darbas naudojant statybos produktus ir yra tvirtai sujungta su žeme (poilsio, žemės ūkio, gyvenamieji ir kiti pastatai, inžineriniai statiniai – susisiekimo komunikacijos, inžineriniai tinklai, kanalai, visi kiti statiniai, kurie nėra pastatai, mišrios rūšies statiniai – su inžineriniais statiniais sujungti pastatai, taip pat visų rūšių statinių priestatai, antstatai, jų dalys, atskiros patalpos). “Tvirtai sujungtas su žeme” reiškia, kad statinio konstrukcijos yra įleistos į žemę (jūrų, ežerų, upių ar kitų vandens telkinių dugną) ar remiasi į žemės paviršius (vandens telkinių dugną). Pagrindinės sudedamosios pastato dalys yra konstrukciniai elementai ir elementų papildoma įranga:
 - konstrukciniai elementai yra pamatai, sienos, perdangos, stogas;
 - konstrukcinių elementų papildoma įranga yra išorės apdaila, pertvaros, grindys, langai, durys, vidaus apdaila, šildymo, vandentiekio, kanalizacijos (nuotekų), dujų, karšto ir šalto vandens, elektros tiekimo, priešgaisrinės sistemos, telekomunikacijų linijos ir apsaugos sistemos su stacionariais prijungtais prietaisais. Prie papildomos įrangos taip pat priskiriama radijo ir televizijos antenų įranga, langų, durų ir kitų ertmių apsaugos priemonės (grotos, žaliuzės, markizės ir kt.).
- 1.13. **Kiti sklypo statiniai** – tvoros, teritorijos danga, šuliniai, teritorijos apsaugos įrenginiai, stacionarūs dekoratyviniai elementai, kiti įrenginiai, kurie VĮ Registrų centre yra inventorizuoti kaip nekilnojamas turtas arba turi būti inventorizuojami, kiti sutartyje nurodyti objektai.
- 1.14. **Kilnojamas turtas** – turtas, kurį galima perkelti iš vienos vietos į kitą nepažeidus jo esmės, nesumažinus jo vertės ar be didelės žalos jo paskirčiai. Draudimo taisyklių pagrindu draudžiamam kilnojamam turtui priskiriamas turtas, draudėjo naudojamas asmeniniame ūkyje savo ir šeimos gyvybiniais, buitiniams bei kultūriniais poreikiams tenkinti.
- 1.15. **Svečiai** – asmenys, draudiminio įvykio metu esantys draudimo vietoje arba laikinai pasitraukę iš jos.
- 1.16. **Draudėjo civilinė atsakomybė** – tai turtinė prievolė, kurios pagrindu nukentėjusysis asmuo turi teisę reikalauti turtui padarytos žalos (turto sugadinimas, sunaikinimas) atlyginimo, o draudėjas privalo atlyginti padarytą žalą.
- 1.17. **Draudiminis įvykis** – tai staigus ir netikėtas atsitikimas, numatytas draudimo sutartyje, kuriam atsitikus draudėjas (naudos gavėjas) įgyja teisę į draudimo išmoką.
- 1.18. **Gaisras** – ugnis, atsiradusi ne šiam tikslui skirtoje vietoje arba išsiveržusi iš jos ir galinti plisti savaime, taip pat kai gaisro priežastis yra trumpas elektros sujungimas. Atlyginami ir tie nuostoliai, kurie susidarė dėl dūmų ar suodžių, staiga ir netikėtai išsiveržusių iš gaisro vietos arba šildymo įrenginio, taip pat atlyginami nuostoliai, padaryti gesinant gaisrą.

- 1.19. **Žaibo įtrenkimas** – tiesioginis žaibo kanalo kontaktas su apdraustu turtu, kai juo prateka žaibo srovė. Atlyginami tiesioginio žaibo poveikio apdraustam turtui nuostoliai bei nuostoliai, atsiradę dėl aukšto potencialo, susidariusio nuo tiesioginių bei artimų žaibo įtrenkimų į oro elektros linijas iki 1 kV įtampos, ryšių bei signalizacijos linijas, perdavimo į apdraustą turtą. Aukšto potencialo perdavimo į apdraustą turtą nuostoliai atlyginami tik tada, kai įvykio vietoje vienareikšmiškai (t.y. vizualiai ar kitokiu būdu) galima nustatyti, jog apdraustas turtas buvo sugadintas ar sunaikintas tik dėl aukšto potencialo poveikio (t.y. perdegė, suskilo, sutrupėjo saugikliai ir (arba) kitos detalės buvo paveiktos ugnies, karščio, kibirkščiavimo, dėl to pasikeitė jų forma, spalva, matyti apnėgėjimai, ištekėjimai, suodžiai, ištirpęs/aptirpęs metalas ar plastmasė) ir negali būti toliau naudojamas pagal paskirtį. Atlyginami taip pat ir tie nuostoliai, kurie susidarė ant apdrausto turto užvirtus žaibo įtrenkimo paveikties medžiams.
- 1.20. **Sprogimas** – savaiminis ar dėl trečiųjų asmenų tyčinės veikos – dujų ar garų plėtimosi savybe pagrįstas staiga vykstantis jėgos pasireiškimas. Talpa (katilas, vamzdis ar pan.) sprogdina tuomet, kai jos sienos sudraskomos ir staiga išsilygina slėgiu skirtumas talpos viduje ir išorėje. Jeigu talpos viduje sprogdymą sukelia cheminė mainų reakcija, tai talpai padarytą žalą būtina atlyginti net ir tuomet, kai jos sienos nepažeistos.
 - 1.21. **Audra** – stiprus vėjas (vėjo greitis 20 m/s ir didesnis), dėl to ardomi pastatai, lūžta medžių šakos, išjudinami daiktai. Kai draudimo vietoje negalima nustatyti vėjo greičio, tai daroma išvada, kad vėjo greitis buvo 20 m/s ir daugiau, jeigu vėjas draudimo vietoje padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams, arba sugadinti gerą apdraustą pastatą ar pastatą, kuriame buvo apdrausti daiktai, galėjo tik audra. Atlyginami tik tokie nuostoliai, kurie atsirado dėl:
 - tiesioginio audros poveikio apdraustam turtui,
 - audros metu ant apdrausto turto užvirtus pastatams, jų dalims, medžiams ir pan.,
 - lietaus, krušos, purvo, sniego, patekusio į audros apgadintus apdraustus pastatus (patalpas), metu ir sugadinusio ar sunaikinusio ten esantį apdraustą turtą ar pačius pastatus.
 - 1.22. **Potvynis** – staigus vandens upėse arba ežeruose ir kituose vandens telkiniuose kilimas, dėl kurio gali būti pragaužtos dambos, apsemtos žemėsinės miestų, gyvenviečių dalys, žemės ūkio kultūrų pasėlių plotai, automobilių kelių ruožai, apsemtos patalpos, rūšiai, apgadinti komunikacijų objektai. Atskiru (vienu) draudiminiu įvykiu laikomas nenutrūkstamas potvynis, trunkantis ne ilgiau kaip 168 valandas.
 - 1.23. **Liūtis** – trumpalaikis intensyvus lietus, kai per valandą ir trumpesnę laiką iškrinta 30 mm ir daugiau kritulių.
 - 1.24. **Kruša** – 10 mm ir didesnio skersmens ledo gabaliukų krituliai, kurie iškrinta šiltoju metų laiku per keletą ar keliolika minučių kelių kvadratinį kilometrų plotę. Kai draudimo vietoje negalima nustatyti liūties/krušos kiekių parametru, daroma išvada, kad liūties/krušos parametrai atitinka nustatytus šiame papunktyje parametrus, jeigu liūtis/kruša draudimo vietoje padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams arba sugadinti gerą apdraustą pastatą ar pastatą, kuriame buvo apdrausti daiktai, galėjo tik liūtis/kruša. Atlyginami tik tokie nuostoliai, kurie atsirado dėl:
 - tiesioginio liūties/krušos poveikio daiktams,
 - liūties/krušos susidariusių vandens telkinių, kurie apsemia apdraustas teritorijas, tačiau atsiradę nuostoliai negali būti atlyginami kaip potvynio sukelti nuostoliai,
 - liūties/krušos susidariusių tekančio vandens, purvo srautų, kurie sugadina ar sunaikina apdraustus daiktus.
 - 1.25. **Sniego slėgis** – nuostoliai, atsiradę dėl nebūdingo tai vietai smarkaus snygio, kai per 12 val. ir trumpesnę laiką iškrinta 20 mm ir daugiau kritulių, o sniego dangos storis padidėja 20 cm ir daugiau ir dėl to sniegas savo svoriu sulaužo arba apgadina apdraustą objektą. Kai draudimo vietoje negalima nustatyti snygio kiekių parametru, tai daroma išvada, kad snygio parametrai atitinka nustatytus šiame papunktyje parametrus, jeigu snygis draudimo vietoje padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams arba sugadinti gerą apdraustą pastatą ar pastatą, kuriame buvo apdrausti daiktai, galėjo tik sniego slėgis. Atlyginami tik tokie nuostoliai, kurie atsirado dėl:
 - tiesioginio sniego slėgio poveikio daiktams,
 - tirpstančio sniego ar drėgmės poveikio apdraustiems daiktams, esantiems sniego slėgiu sugadintuose pastatuose.
 - 1.26. **Grunto suslūgimas** – vietovės taško absoliučios altitudės sumažėjimas dėl lietaus, podirvio vandens ir cheminių procesų dirvoje veikimo, ir dėl to nusėda pamatai, skyla sienos.
 - 1.27. **Nuošliauza** – savaiminė grunto slinktis šlaitu žemyn veikiant grunto svorio jėgai.
 - 1.28. **Šlaito erozija** – šlaito paviršiumi tekančių vandenų ardomojo darbo, sukelti pastatų deformacijos.
 - 1.29. **Vagystė su įsilaužimu** yra, kai nusikaltėlis:
 - įsilaužia, įlipa ar naudodamas padirbtus raktus ar kitokius įrankius patenka į patalpą ar saugomą aptvertą teritoriją;
 - pastato viduje (saugomoje aptvortoje teritorijoje) įsilaužia į rakinamą talpyklą (rakinamą patalpą) arba jai atrinkinti panaudoja padirbtus raktus ar kitokius įrankius;
 - iš užrakintos pastato patalpos ar iš saugomos aptvorto teritorijos, prieš tai į ją patekęs arba ten pasislėpęs, pagrobia turtą;
 - į pastato patalpą įsibrauna panaudojęs tikrą raktą arba ten atidaro kokią talpyklą su tikru raktu, kurį jis įgijo vagystės su įsilaužimu ar plėšimo už apdrausto pastato/teritorijos ribų metu, jeigu šį faktą patvirtina kompetetingos institucijos.Draudikas atlygina draudėjui taip pat ir tą žalą apdraustam turtui, kurią nusikaltėlis (nusikaltėliai) padarė vagystės metu (pvz., išgriovė sieną, sulaužė duris, sugadino spyną, seifą ir pan.);
 - 1.30. **Apiplėšimas** – kai draudėjo ar vieno iš jo šeimos narių atvilgiu panaudojama prievarta, jam priešintis prieš apdraustą daiktų atžinią arba draudėjas ar vienas iš jo šeimos narių apdraustus daiktus atiduoda ar leidžia atimti, kadangi jam

grasoma prievartos veiksmais (draudimo vietoje), keliančiais pavojų jo sveikatai ar gyvybei. Taip pat, kai iš draudėjo ar jo šeimos narių apdrausti daiktai atimami, kadangi draudėjas ar jo šeimos narys dėl nelaimingo atsitikimo ar dėl kitos ne dėl jo kaltės susidariusios priežasties nepajėgia priešintis.

1.31. **Vandalizmas** – trečiųjų asmenų tyčinis apdrausto turto sugadinimas ar sunaikinimas.

1.32. Trečiasis asmuo – asmuo, nesusięšęs draudimo sutartiniais santykiais su draudiku ir draudėju.

1.33. **Šildymo sistemos, vandentiekio, kanalizacijos tinklų avarija, vandens prasiskverbimas iš greitųjų patalpų:**

- staigus ir netikėtas vandens, garų, nuotekų išsiveržimas iš stacionarių pastato viduje esančių šildymo, vandentiekio, kanalizacijos sistemų, lietaus nuotekų tinklų, įrangos, prietaisų bei talpų, nuolatinių prijungtų prie minėtų sistemų;
- staigus ir netikėtas vandens išsiliejimas, kurį sukelia buitiniai įrenginiai, su sąlyga, kad šie įrenginiai yra prijungti prie vandentiekio ar kanalizacijos sistemų ir naudojami pagal gamintojo ir/ar importuotojo reikalavimus bei rekomendacijas;
- staigus ir netikėtas vandens prasiskverbimas iš greitųjų patalpų, išskyrus vandens prasiskverbimą pro stogo dangą, pastato išorines sienas, išorinių konstrukcijų jungtis, langus.

1.34. **Transporto priemonių atsirenkimas** yra apdrausto turto sunaikinimas arba sugadinimas kontakto su kelių eismo transporto priemone metu. Nuostoliai pačiai transporto priemonei neatlyginami.

1.35. **Stiklo dužimas** yra – kai pastato ar baldų įstiklinimas, įtvirtinti veidrodžiai, paveikslų įstiklinimai, vitražai, dušo kabinos, viryklių paviršiai, akvariumai sudūžta dėl mechaninio, terminio arba atmosferos poveikio. Draudikas neatsako už nuostolius, kurie atsirado lengvai pajudinamiems daiktams (akiniai, rankiniai veidrodžiai, žiūronų stiklai, šviestuvai, optiniai stiklai, indai).

1.36. **Elektros įtampos svyravimai** – staigus ir netikėtas tiekiamos elektros įtampos aukštesnės ir žemesnės ribos pasikeitimas, bet ne mažiau kaip 10%.

1.37. **Draudimo suma** – suma, kurios neviršydamas draudikas atlygina draudiminio įvykio metu patirtus nuostolius. Draudimo sumos nustatymo tvarka yra apibrėžiama Taisyklių draudimo sąlygose.

1.38. **Nevisiškas (proporcinis) draudimas** – tai draudimo būdas, kai draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma yra mažesnė arba sutarties galiojimo laikotarpiu tampa mažesnė už draudimo vertę. Tokiu atveju, atsitikus draudiminiam įvykiui, draudikas atlygins draudėjui dalį jo patirtų nuostolių, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės, buvusios prieš draudiminį įvykį, santykiui.

1.39. **Pirmosios rizikos draudimas** – tai draudiko atsakomybės ribojimas draudėjo pasirinkta draudžiamo turto draudimo suma, t.y. žala atlyginama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos, nesvarbu, koks draudžiamo turto draudimo sumos ir draudimo vertės santykis.

1.40. **Draudimo vertė** – tai pinigais išreikšta draudžiamo turto visa vertė, draudėjo nustatoma prieš sudarant draudimo sutartį ir, atsitikus draudiminiam įvykiui, prieš pat draudiminį įvykį.

1.41. **Stybinė (atkūrimo kaštų) vertė** – apskaičiuota pinigų suma (kaštai), kurios reikėtų tokios pat paskirties, konstrukcijos naujam pastatui pastatyti (įrengti), įskaitant projektavimo išlaidas, panaudojus tokias pat medžiagas ir įrangą.

1.42. **Įsigijimo vertė** – suma, kurią reikia išleisti, norint įsigyti naujus tos pačios rūšies ir kokybės daiktus.

1.43. **Turto nusidėvėjimas** – tai kasmetinis pastato atkuriamosios ar daikto įsigijimo vertės sumažėjimas. Jis apskaičiuojamas:

- a) nekiliojamam turtui – vadovaujantis LR Vyriausybės patvirtintomis ir galiojančiomis normomis;
- b) kilnojamam turtui – vadovaujantis draudiko nustatytais metiniais turto nusidėvėjimo normomis.

Kilnojamojo turto nusidėvėjimo normos

Daiktų grupės	Metinis nusidėvėjimas %
Baldai	5
Garso, vaizdo ir foto aparatūra	10
Kompiuterinė, elektroninė aparatūra	25
Buitiniai prietaisai, šviestuvai	10
Namų ūkio ir apyvokos inventoriūs	15
Drabužiai, avalynė, patalynė	40
Drabužiai iš natūralaus kailio ir odos	15
Sporto ir poilsio inventoriūs	20
Kilimai	10
Darbo įrankiai	15
Mobilieji telefonai	50
Kosmetika, parfumerija	100

1.44. **Turto atkuriamoji (likutinė) vertė** – tai draudimo sutarties sudarymo ar draudiminio įvykio dieną esanti turto vertė, kuri apskaičiuojama iš stybinės (atkūrimo kaštų) arba įsigijimo vertės atimant nusidėvėjimo sumą.

1.45. **Besąlyginė išskaita (franšizė)** – suma, kuria kiekvieno draudiminio įvykio atveju draudikas mažina mokėtiną draudimo išmoką.

1.46. **Sąlyginė išskaita (franšizė)** – suma, kurios, jeigu ji yra mažesnė arba lygi apskaičiuotai draudimo išmokai, draudikas neatlygina. Jeigu apskaičiuota draudimo išmokos suma didesnė už nustatytą sąlyginės išskaitos sumą, tai draudimo išmoka nėra mažinama sąlyginės išskaitos suma.

1.47. **Žala** – turto sunaikinimas, sugadinimas, praradimas ir patirtos išlaidos tik tiesioginiai nuostoliai dėl šiose taisyklėse ir draudimo sutartyje nurodytų draudiminių įvykių.

1.48. **Nuostoliai** – patirtos žalos pinigine išraiška

1.49. **Stybinė tyrimų, projektavimo bei statybos klaidos ir brokas** – bet koks klaidingų, neatitinkančių tikrosios padėties tyrimo rezultatų nustatymas ir pateikimas šių tyrimų užsakovui, netinkamai atliktas statinio projektavimas, nukrypimai nuo statinio (jo dalies) projektavimo techninių sąlygų, jo projekto, statybos techninių reglamentų, statybos taisyklių, standartų, metodinių nurodymų ar rekomendacijų, dėl kurių pasikeičia statinio (jo dalies) atsparumas, ilgaamžiškumas, eksploatacinės

ar funkcinės savybės, pakinta ekonomiškai pagrįsta statinio (jo dalies) naudojimo trukmė, estetinė išvaizda.

1.50. **Priešgaisrinės apsaugos reikalavimai** – reikalavimai, išdėstyti Bendrosiose priešgaisrinės saugos taisyklėse, kituose galiojančiuose standartuose, statybos techniniuose reglamentuose ir normose, technologinėse sąlygose, elektros įrenginių įrengimo ir eksploatacijos taisyklėse, kitose priešgaisrinę saugą reglamentuojančiuose norminiuose aktuose bei specialiose sąlygose atskiriems objektams.

1.51. **Esminėmis aplinkybėmis, lemiančiomis draudimo rizikos padidėjimą**, laikomos aplinkybės nurodytos prašyme sudaryti draudimo sutartį, aplinkybės, apie kurias draudikas papildomai raštu paprašė informacijos arba apie kurias pats draudėjas privalo informuoti draudiką. Esminių aplinkybių atsiradimu taip pat laikoma ir statybos, remonto ar rekonstrukcijos darbų vykdymas draudžiamame objekte ar jo artimiausiose priegose (išskyrus atveju, kai dėl to buvo susitarta sutartyje), draudžiamo objekto priešgaisrinės ar turto apsaugos būklės pablogėjimas, turto vertės pasikeitimas ir kt.

1.52. **Priešgaisrinės ar turto apsaugos būklės pablogėjimas** – ne dėl trečiųjų asmenų veikos įvykės dalinis arba visiškas priešgaisrinės ir/ar turto apsaugos sistemos, jos dalies ar atskirų jos elementų demontavimas, atjungimas, jos dalinis ar visiškas neveikimas, nustatytų techninių parametrų praradimas, nustatytos techninės priežiūros nevykdymas arba nevisiškas vykdymas, įjungimas ar išjungimas ne laiku ir kt.

1.53. **Esminėmis aplinkybėmis, lemiančiomis draudimo rizikos sumažėjimą**, laikomos aplinkybės nurodytos prašyme sudaryti draudimo sutartį, aplinkybės, apie kurias draudikas papildomai raštu paprašė informacijos arba apie kurias pats draudėjas privalo informuoti draudiką. Esminių aplinkybių atsiradimu taip pat laikoma ir papildomų priešgaisrinių ir/ar turto apsaugos priemonių sumontavimas, jų patobulinimas ir kt.

1.54. **Esminėmis aplinkybėmis**, apie kurias draudėjas privalo informuoti draudiką yra:

- a) turto buvimo vieta;
- b) turto nuosavybės forma;
- c) ar yra nustatyta tvarka išduotas leidimas turtą eksploatuoti;
- d) turto vertė;
- e) pastatų konstrukcinės ypatybės ir būklė;
- f) turto saugojimo sąlygos;
- g) padidintos rizikos faktoriai;
- h) ūkinės ir profesinės veiklos pobūdis, jeigu ji vykdoma draudimo vietoje;
- i) nuostoliai per praėjusius 5 metus;

1.55. **Priešgaisrinis, turto apsaugos sistemų patobulinimas** – esamų jutiklių, kitų elementų ar jų sistemų jautrumo, greitai išskumo, patikimumo, ilgaamžiškumo ir kt. padidinimas bei neprieinamumo pažeidėjams užtikrinimas, jų veikimo nutūkimo elektros energijos tiekimui užtikrinimas, ilgesnio sukauptos informacijos laikymo laikotarpio nustatymas bei jos saugumo užtikrinimas, jutiklių bei sistemų dubliavimas ir kt.

1.56. **Rizikos padidėjimo ar sumažėjimo galimybės atsiradimas** – tai sutarties galiojimo metu valdžios ar savivaldybės institucijų naujų reikalavimų ar nurodymų viešas paskelbimas ar raštiškas pateikimas draudėjui, įpareigojantis draudėją imtis tam tikrų nustatytų veiksmų arba paties draudėjo numatyta veika, lemianti esminių aplinkybių, nustatytų Taisyklių 1.50. bei 1.52., atsiradimą ar pasikeitimą.

2. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos

2.1. **Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas privalo:**

2.1.1. suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie esmines aplinkybes, galinčias turėti įtakos draudimo rizikai.

2.1.2. draudiko reikalavimu, užpildyti Prašymą bei suteikti kitą draudiko reikalaujamą informaciją, reikalingą draudimo rizikai įvertinti;

2.1.3. pranešti draudikui apie visas draudžiamo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudiminius įvykius), sudarytas su kitais draudikais.

2.2. **Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas turi teisę:**

2.2.1. susipažinti su Taisyklėmis ir gauti iš draudiko jų kopiją;

2.2.2. pateikti Prašymą per atstovą.

2.3. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudikas privalo:

2.3.1. supažindinti draudėją su Taisyklėmis ir duoti jų kopiją;

2.3.2. neatskleisti draudėjo draudikui pateiktos informacijos ir naudoti ją tik Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais tikslais bei tvarka. Informacija, susijusi su draudėju, gali būti atskleista teismams, teisėsaugos ir kitoms pagal įstatymą turinčioms teisę gauti institucijoms, draudikui vykdančiam draudimo sutartį. Ši draudiko pareiga lieka ir draudimo sutarties galiojimo metu.

2.4. **Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudikas turi teisę:**

2.4.1. reikalauti iš draudėjo visos informacijos, reikalingos draudimo rizikai įvertinti;

2.4.2. atsakyti sudaryti draudimo sutartį (pakeisti draudimo sutarties sąlygas), nenurodydamas priežasčių.

2.5. **Draudimo sutarties galiojimo metu draudėjas privalo:**

2.5.1. suteikti galimybę draudikui ar jo įgaliotam atstovui įvertinti, ar draudėjas laikosi draudimo sutartyje nustatytų sąlygų bei reikalavimų sumažinti draudiminę riziką, jei dėl to šalys susitarė sudarydamos draudimo sutartį ar jos galiojimo metu ir tai nurodė draudimo sutartyje ar jei to reikalauja įstatymai;

2.5.2. laiku mokėti draudimo įmokas;

2.5.3. apie kiekvieną rizikos padidėjimą per dvi paras (neskaičiuojant poilsio ir šventinių dienų) raštu informuoti draudiką.

Draudimo rizikos padidėjimu laikoma:

- a) draudimo sutartyje nurodytos pastatų paskirties pasikeitimas,
- b) apdraustų daiktų dislokacijos vietos pasikeitimas;
- c) būsto pakeitimas;
- d) degių, sprogiųjų medžiagų, apie kurias draudikas nežinojo sudarant sutartį, saugojimas,
- e) statybos, remonto, rekonstrukcijos darbų vykdymas draudimo vietoje,
- f) apdrausto objekto priešgaisrinės ar apsaugos sistemų būklės pablogėjimas.

2.5.4. pranešti draudikui apie visas draudžiamo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudiminių įvykių), sudarytas su kitais draudikais, ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų po draudimo sutarties su kitu draudikui sudarymo.

2.5.5. laikytis visų priešgaisrinės saugos, turto saugaus eksploatavimo ir saugojimo taisyklių, nuolat išlaikyti tvarkingoje būklėje pastatus, saugoti juos nuo konstrukcijų perkrovimo bei vykdyti kitus draudiko reikalavimus sumažinti draudiminę riziką. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia draudimo sutartyje numatytos aplinkybės, dėl kurių padidėja ar gali padidėti draudimo rizika, apie tai draudėjas privalo pranešti draudikui per dvi paras, kai apie tokius pasikeitimus jis sužinojo.

2.5.6. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia draudimo sutartyje nustatytos aplinkybės, dėl kurių sumažėja ar gali sumažėti draudimo rizika, draudėjas dėl draudimo rizikos sumažėjimo turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką. Jeigu draudikas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti sumažintos draudimo įmokos, draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį.

2.5.7. Jeigu iš draudėjo buvo pavogti raktai vagystės su įsilaužimu ar plėšimo už apdrausto pastato/teritorijos ribų metu, draudėjas nedelsdamas apie tokį įvykį turi pranešti policijai ir ne vėliau kaip per dvi darbo dienas – draudikui, bei organizuoti turto apsaugą, kol bus pakeistos spynos, kurių raktai buvo pavogti.

2.6. Atsitikus draudiminiam įvykiui, draudėjas (naudos gavėjas turi tokias pat pareigas, jeigu jis žino apie jo naudai sudarytą draudimo sutartį ir ketina pasinaudoti savo teise į draudimo išmoką) privalo:

- imtis jam prieinamų protingų priemonių gelbėti turtą, pagal galimybes užkirsti kelią nuostoliams ir juos sumažinti. Draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, jeigu žala atsirado dėl to, kad draudėjas sąmoningai nesiėmė jam prieinamų protingų priemonių šiai žalai sumažinti arba jos išvengti;
- apie gaisrą, sprogimą, avariją, vagystę nedelsiant pranešti atitinkamai kompetentingai įstaigai (priešgaisrinei apsaugai, policijai, avarinei tarnybai ir pan.). Jeigu draudėjas policijai nepranešė apie draudiminio įvykio metu dingusius daiktus, tai draudikas gali atsakyti mokėti draudimo išmoką už šiuos daiktus.
- apie atsitikusį draudiminį įvykį ne vėliau kaip per 3 (tris) paras (neskaiciuojant poilsio ir šventinių dienų) raštu pranešti draudikui. Jeigu draudėjas (naudos gavėjas) neįvykdo šiame punkte nurodytos pareigos, draudikas turi teisę atsakyti išmokėti draudimo išmoką arba sumažinti ją, atsižvelgdamas į tai, ar draudėjas savo pareigos neįvykdė tyčia ar dėl neatsargumo;
- surašyti, dalyvaujant draudiko atstovui, sunaikinto, sugadinto ar dingusio turto sąrašą, nurodant to turto (daiktų) vertę, buvusią prieš pat draudiminį įvykį, ir jį pateikti draudikui;
- parodyti draudiko atstovui sugadintą turtą arba jo liekanas;
- išsaugoti po draudiminio įvykio visą likusį sugadintą ir nesugadintą turtą bei nepadėti sugadinto turto remonto ar utilizavimo iki atvyks draudiko atstovas;
- pateikti draudikui visus dokumentus, reikalingus turto sunaikinimo ar sugadinto priežastims ir nuostolių dydžiui nustatyti, jų tarpe ir dokumentus apie apdrausto turto vertę buvusią prieš pat draudiminį įvykį bei sugadinto turto atstatymo (remonto) sąmatą, atliktų darbų priėmimo aktus, sąskaitas ir kt.;
- suteikti draudikui ar jo įgaliotam atstovui galimybę nevaržomai tirti žalos priežastis, nuostolių dydį (patikrinti turto, įsigijimo, pardavimo, nuomos ir kt. dokumentus).;
- padėti draudikui įgyvendinti regresinio reikalavimo teisę, pateikti draudikui visą draudėjui žinomą informaciją apie atsakingą už padarytą žalą asmenį, išskyrus civilinės atsakomybės draudimo atvejus.

2.6.1. Jeigu draudėjas atgavo dingusį daiktą po to, kai už jį jau buvo mokėta draudimo išmoka, tai draudėjas privalo per 15 kalendorinių dienų nuo daikto atgavimo dienos grąžinti išmoką draudikui.

2.6.2. Jeigu atgauti daiktai yra sugadinti, tai draudėjas gali reikalauti, kad draudikas atlygintų remonto išlaidas.

2.7. Jei paaiškėja, kad pagal sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba galėjo būti mažinama, draudiko reikalavimu, per 30 kalendorinių dienų grąžinti draudikui draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatyimuose nustatytus atvejus.

2.8. Draudimo sutarties galiojimo metu draudėjas turi teisę:

- reikalauti draudiko padidinti arba sumažinti draudimo sumą;
 - pakeisti draudimo sutartyje nurodytą naudos gavėją (išskyrus įstatyimuose ar draudimo sutartyje nustatytas išimtis).
- 2.9. Draudimo sutarties galiojimo metu draudikas privalo draudėjo prašymu, už nustatytą mokestį išduoti draudimo liudijimo dublikatą.
- 2.10. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia Prašymo ar jo priedų duomenys, dėl kurių padidėja ar gali padidėti draudimo rizika, apie tai draudėjas privalo pranešti draudikui tuoj pat, kai apie tokius pasikeitimus jis sužinojo.
- 2.11. Draudikas, kuriam buvo pranešta apie draudimo rizikos padidėjimą, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką. Jeigu draudėjas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnę draudimo įmoką, draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.
- 2.12. Jeigu draudėjas neįvykdo taisyklų 2.10. punkte nustatytos pareigos, draudikas turi teisę nutraukti draudimo sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos. Tačiau draudikas neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą.
- 2.13. Sudarant draudimo sutartį, kurios galiojimas yra ilgesnis nei vieneri metai, draudimo įmoka nustatoma draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui, tačiau draudikas turi teisę reikalauti perskaiciuoti draudimo įmoką kiekvienam draudimo sutarties metiniam laikotarpiui. Apie draudimo įmokos perskaiciavimą Draudikas privalo pranešti Draudėjui raštu ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki draudimo sutarties galiojimo metinio laikotarpio pabaigos.

3. Draudiko teisių ir pareigų perleidimo kitam draudikui tvarka

3.1. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams, gavęs atitinkamos valstybės institucijos, vykdančios draudimo priežiūrą, leidimą.

3.2. Draudiko teisės ir pareigos pagal draudimo sutartį gali būti perleidžiamos valstybės institucijos, vykdančios draudimo priežiūrą, įpareigojimu, jei toks draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimas užkirstų kelią draudiko nemokumui ir (ar) apsaugotų draudėjų ir (ar) naudos gavėjų interesus, atsiradusius pagal draudimo sutartį.

3.3. Apie ketinimą perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį draudikas privalo paskelbti ne mažiau kaip 2 dienraščiuose, platinamuose visoje Lietuvos Respublikoje, arba raštu apie tai informuoti draudėją ir naudos gavėją.

3.4. Draudėjas arba naudos gavėjas, nesutinkantys su draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį, turi pareikšti savo prieštaravimus draudikui raštu ne vėliau kaip per du mėnesius nuo skelbimo arba raštiško pranešimo apie draudiko ketinimą perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį gavimo datos.

3.5. Jeigu draudėjas nesutinka su draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį, jis turi teisę nutraukti draudimo sutartį šios Taisyklių dalies 4.1.4. punkte nustatyta tvarka.

4. Draudimo sutarties nutraukimo ir pakeitimo sąlygos.

Šalių atsiskaitymas nutraukus sutartį

4.1. Draudimo sutartis gali būti nutraukiama prieš terminą:

4.1.1. jeigu po sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudiminiam įvykiui arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudiminiu įvykiu (draudimo objektas žuvo dėl priežasčių, nesusijusių su draudiminiu įvykiu, ir kt.), šiuo atveju draudikas turi teisę į draudimo įmokos dalį, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui;

4.1.2. draudėjų pageidavimu, ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį raštu įspėjus draudiką. Šiuo atveju draudėjui grąžinama sumokėta draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką, išskaičiuavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30 proc. visos draudėjui grąžintinos (draudiko neuždirtbos) draudimo įmokos sumos, bet ne mažiau kaip 50 Lt) bei pagal tą draudimo sutartį išmokėtą draudimo išmoką;

4.1.3. po 30 kalendorinių dienų, po to, kai viena draudimo sutarties šalis pranešė kitai apie esminį draudimo sutarties pažeidimą:

a) jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudiko reikalavimu, draudėjui iš esmės pažeidus (nustačius jo kaltę) draudimo sutartį, draudėjui draudimo įmokos yra negrąžinamos;

b) jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudėjo reikalavimu, draudikui iš esmės pažeidus (nustačius jo kaltę) draudimo sutartį, draudėjui grąžinamos jo sumokėtos einamųjų draudimo metų draudimo įmokos.

4.1.4. Draudėjo ir Draudiko susitarimu. Šiuo atveju šalys sutaria ir dėl grąžinamos draudimo įmokos dalies. Draudikas visada turi teisę į draudimo įmoką už draudimo apsaugos galiojimo laikotarpį.

4.2. Draudimo sutartis nutrūksta:

4.2.1. draudėjui draudimo sutartyje nustatyti laikui nesumokėjus draudimo įmokos ar pirmosios jos dalies, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos pirmosios dalies sumokėjimu;

4.2.2. remiantis 13.4. punktu, jeigu draudiko prievolės mokėti draudimo išmoką sustabdymas tęsiasi ilgiau kaip 3 mėnesius. Draudikas šiuo atveju turi teisę į draudimo įmokas už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.

4.3. Draudimo sutartis pasibaigia:

4.3.1. pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui;

4.3.2. pasikeitus apdrausto objekto savininkui;

4.3.3. draudimo sutarties šalims sutarus;

4.3.4. kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais.

4.4. Draudimo sutartis gali būti pakeista šalims raštu sutarus.

II DALIS. DRAUDIMO SĄLYGOS

5. Prašymo sudaryti sutartį pateikimo bei sutarties sudarymo tvarka

5.1. Draudimo sutartį sudaro draudikas ir draudėjas.

5.2. Draudimo sutarčiai sudaryti draudėjas pateikia draudikui ar jo atstovui Prašymą ar kitokiu būdu pareiškia ketinimą. Už Prašyme pateiktų duomenų teisingumą atsako draudėjas.

5.3. Prieš sudarydamas draudimo sutartį draudikas turi teisę apžiūrėti (įvertinti) draudimo objektą, savo lėšomis paskirti ekspertizę jo vertei nustatyti.

5.4. Draudikas, remdamasis draudėjo pateikta ir rizikos įvertinimo metu gauta (jeigu įvertinimas buvo atliekamas) informacija bei dokumentais, nustato draudimo sąlygas.

5.5. Draudimo sutartis sudaroma rašytine forma, o jos sudarymas yra patvirtinamas draudiko išduodamu draudimo liudijimu.

5.6. Jeigu draudėjas pageidauja draustis individualiomis (nestandartinėmis) draudimo sąlygomis, remiantis Taisyklėmis gali būti sudaryta individuali draudimo sutartis. Tokiu atveju, jeigu draudimo sąlygos, nurodytos individualioje draudimo sutartyje ir šiose Taisyklėse, skiriasi, vadovaujamosi individualioje draudimo sutartyje nurodytomis sąlygomis.

5.7. Draudėjo pageidavimu, gali būti sudaryta papildoma draudimo sutartis, kuri yra patvirtinama draudėjo ir draudiko pasirašytais numeruotais sutarties priedais.

6. Sutarties įsigaliojimo tvarka ir galiojimo terminai

6.1. Draudimo sutartis sudaroma draudimo sutarties šalių sutartam laikotarpiui. Draudimo laikotarpis nurodomas draudimo liudijime.

6.2. Draudimo sutartis įsigalioja sekančią dieną sumokėjus draudimo įmoką ar jos pirmą dalį, bet ne anksčiau draudimo liudijime nurodytos datos, jeigu sutartyje nėra numatyta kitaip.

6.3. Draudimo sutartis paprastai sudaroma vieneriems metams.

6.4. Draudėjui ir draudikui sutarus, jeigu nepasikeičia draudimo rizika ir draudimo sutarties sąlygos, sutartis gali būti automatiškai pratęsiama sekantiems draudiminių metų, jei nei viena iš sutarties šalių, likus ne mažiau kaip vienam mėnesiui iki draudimo sutarties galiojimo pabaigos, nepraneša raštu kitai šaliai apie draudimo sutarties nutraukimą. Pasikeitus draudimo rizikai ir draudimo sutarties sąlygoms, draudimo sutartis gali būti pratęsta tik draudikui ir draudėjui raštu sutarus.

7. Draudimo objektas

7.1. Draudžiamas sutartyje nurodytas turtas, priklausantis draudėjui arba jo šeimos nariams. Pagrindinės draudžiamo turto grupės yra šios:

- a) nekilnojamas turtas (pastatai ir statiniai);
- b) kilnojamas turtas.

7.2. Gali būti draudžiamas turtas, draudėjo arba jo šeimos narių naudojamas pagal turto nuomos sutartį arba įsigytas išperkamąsios nuomos būdu, jei jo nėra apdraudęs savininkas.

7.3. Draudėjui ir draudikui susitarus, draudžiant kilnojamąjį turtą papildomai gali būti apdrausta:

- 7.3.1. turtas, naudojamas draudėjo profesinėje veikloje;
- 7.3.2. gryniesiems pinigais, dokumentais iki 1% nuo kilnojamojo turto draudimo sumos, bet ne daugiau nei 2.000 Lt (nuostoliu bus laikomi dokumentų atkūrimo kaštai);
- 7.3.3. vertybės:
 - a) papuošalai, brangakmeniai, perlai, kiti juvelyriniai dirbiniai iš platinos, aukso, sidabro;
 - b) kailiai, meno kūriniai (paveikslai, skulptūros, kiti interjero puošybos elementai);
 - c) antikvariniai daiktai;
 - d) kolekcijos (numizmatikos, filatelijos, medžioklės trofėjų, ginklų, modelių ir kt.).

7.3.4. svečių daiktai iki 2.000 Lt;

7.3.5. pašarai gyvuliams;

7.3.6. žemės ūkio produkcijos atsargos;

7.3.7. žemės ūkio padargai;

7.3.8. vandens ir oro transporto priemonės;

7.3.9. kiti draudėjo ir draudikui sutarti daiktai;

7.3.10. laikino būsto nuomos išlaidos iki bus atstatyta draudimo vieta, bet ne ilgesniam nei 90 dienų laikotarpiui ir neviršijant 2.500 Lt (tik apsidraudus gyvenamajį būstą);

7.3.11. draudėjo civilinė atsakomybė prieš trečiuosius asmenis (išskyrus draudėją ir jo šeimos narius bei svečius) dėl draudėjo ar jo šeimos narių sukkelto gaisro arba iš draudėjo patalpų prasisiverbusio vandens ar nuotekų;

7.3.12. kitos išlaidos, draudėjo ir draudikui numatytos sudarant draudimo sutartį.

7.4. Jeigu nėra susitarta kitaip, pagal šias taisykles nedraudžiama:

- a) radioaktyvios medžiagos, branduolinis kuras, sprogtamosios medžiagos;
- b) alkoholiniai gėrimai, narkotinės medžiagos, vaistai;
- c) sausumos kelių motorinės transporto priemonės ir jų priekabos, transporto priemonių atsarginės dalys, benzinas ir kitas skystas kuras;
- d) augalai, paukščiai, gyvūnai;
- e) avarinės būklės pastatai ir juose esantis turtas;
- f) daiktai, esantys daugiabučių namų bendro naudojimosi patalpose, už daugiabučio namo buto ribų esančios komunikacijos bei įranga;
- g) statybinės medžiagos, skirtos apdrausto pastato statybos ar rekonstrukcijos darbams;
- h) programinė įranga bei kita informacija esanti kompiuterio įrenginiuose, laikmenose;
- i) neregistruoti šaunamieji ginklai;
- j) nedraudžiami tie daiktai, kurie sutarties sudarymo metu yra įškilę ar sugadinti.
- k) šiltnamiai, kurių karkasai pagaminti iš medžio ar plastiko, arba kurie yra dengti polietileno plėvele.

7.5. Jei draudimo sutartyje nėra numatyta didesnė suma, neviršijanti 1% turto draudimo sumos (tačiau bendrai išmokai neviršijanti bendros draudimo sumos), apdraudžiamos ir draudėjo išlaidos:

- a) vietos po draudiminio įvykio sutvarkymui (išlikusių apdrausto pastato dalių nugriovimui, liekanų išvežimo į artimiausią sąvartyną);
- b) išlikusio apdrausto turto perkėlimui į saugią vietą ir laikinam saugojimui iki bus atstatyta draudimo vieta.

8. Draudiminiai įvykiai

8.1. Draudimo išmoka mokama už apdraustą turtą, kuris sutarties galiojimo metu buvo nenumatytai, staiga ir netikėtai sunaikintas, sugadintas ar prarastas dėl draudimo liudijime ar jo prieduose įvardintų vieno ar kelių žemiau nurodytų draudiminių įvykių:

8.1.1. ugnies poveikio t.y.:

- a) gaisro,
- b) tiesioginio žaibo įtrenkimo,
- c) sprogmio,
- d) valdomų skraidančių aparatų, jų dalių, ar tais aparatais pervežamų krovinių užkritimo,
- e) dūmų ir suodžių, atsiradusių dėl išvardintų įvykių, poveikio;

8.1.2. gamtinių jėgų poveikio:

- a) audros,
- b) potvynio (draudimo apsauga nuo potvynio negalioja vietovėse, jei potvynis jose būna bent kartą per 10 metų),
- c) liūtis,
- d) krušos,
- e) sniego slėgio,
- f) grunto suslūgimo,
- g) žemės nuošliaužos;

8.1.3. vagystės, t.y.:

- a) vagystės su įsilaužimu,
- b) apiplėšimo, kurio faktas patvirtintas policijos pažyma,
- c) vandalizmo;

8.1.4. vandens poveikio.

8.2. Draudėjui ir draudikui sutarus, papildomai gali būti apdrausta nuo staiga, netikėto ir nenumatyto apdrausto turto sugadinimo ar sunaikinimo dėl:

8.2.1. stiklo dūžio, t.y. apdrausto pastato ar kilnojamo turto įstiklinimo (išskyrus šviestuvų stiklus, optinių prietaisų stiklus (filmavimo kamerų, fotoaparatu, žiūronų), ekranus (televizorių, kompiuterių monitorius ir pan.), rankiniai veidrodžius, indus) sudužimo ar skilimo;

8.2.2. elektros įtampos svyravimų poveikio apdraustiems elektros prietaisams (neviršijant 2.000 Lt sumos);

8.2.3. transporto priemonių atsitrenkimo;

8.2.2. kitų individualiai sutartų įvykių.

8.3. Jeigu yra apdrausta draudėjo civilinė atsakomybė, draudiminiu įvykiu laikoma draudimo sutarties galiojimo metu trečiojo asmens pareikšta teisėta pretenzija atlyginti nuostolį, patirtą dėl turto sugadinimo ar sunaikinimo ar asmens sužalojimo draudimo sutarties galiojimo metu dėl gaisro, kilusio draudėjo pastatuose ar patalpose, arba iš draudėjo patalpų prasisiverbusio vandens ar nuotekų.

8.4. Pastato statybos, remonto ar rekonstrukcijos laikotarpiu draudimo apsauga yra apribojama ir galioja tokios draudimo sąlygos:

8.4.1. turtas draudžiamas nuo ugnies rizikos (gaisras, dūmai, suodžiai, žaibas, sprogmis);

8.4.2. jei draudimo sutartyje yra numatyta draudimo apsauga nuo gamtinių jėgų, tai ji galioja tik tada, kai pastato pagrindinės konstrukcijos (išorinės ir vidinės sienos, perdangos, kitos nešančios konstrukcijos) jau yra pastatytos, uždengtas ir pilnai sutvarkytas stogas, tinkamai įstatyti visi langai bei durys, uždengtos visos angos, taip, kad nebaigti statybos bei rekonstrukcijos darbai nedidina pavojaus patirti žalą dėl audros ar kitų gamtinių jėgų;

8.4.3. statybos, rekonstrukcijos, remonto metu išskaita yra 1.000 Lt arba draudimo liudijime ar taisyklėse ar draudimo sutartyje nurodytai išskaitai, taikant didžiausiąją išskaitos sumą;

8.4.4. kitos draudimo sutartyje numatytos rizikos įsigalioja tik pabaigus statybos, rekonstrukcijos ar remonto darbus ir apie tai raštu informavus draudiką.

9. Nedraudiminiai įvykiai

9.1. Nedraudiminiais įvykiais visais atvejais laikomas turto sugadinimas ar sunaikinimas dėl:

9.1.1. draudėjo, jo šeimos narių, svečių ar naudos gavėjo tyčinės veikos;

9.1.2. neišvengiamų natūralių procesų (korozijos, puvimo, drėgmės, grybelio, pelėsio, natūralaus nusidėvėjimo ir pan.), pastatų sėdimo ar skėtimosi;

9.1.3. pagrindinių pastato konstrukcijų suirimo, kritimo ar kitų defektų, atsiradusių dėl pastato statybos, tyrinėjimo ar projektavimo darbų, atliktų draudimo sutarties galiojimo metu ar anksčiau, klaidų ir broko;

9.1.4. apdraustame pastate/bute vykdomų statybos, rekonstrukcijos, apdailos darbų;

9.1.5. turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;

9.1.6. karo veiksmų, karo arba ypatingosios padėties įvedimo, masinių neramumų (sukilimo, maišto, streikų, riaušių ir pan.), teroristinių aktų (kai naudojant ar grasinant panaudoti jėgą, asmuo ar asmenų grupė siekia savo politinių, religinių, ekonominių ar pan. tikslų);

9.1.7. žemės drebėjimo;

9.1.8. radiacijos, radioaktyvaus užteršimo ar kitokio atominės, branduolinės energijos poveikio;

9.1.9. bet kokių kitų įvykių, kurie draudimo sutartyje neįvardinti kaip draudiminiai įvykiai;

9.1.10. kitų draudėjo ir draudikui sutartų ir draudimo sutartyje nurodytų nedraudiminių įvykių;

9.2. Nuostoliai dėl ugnies nėra atlyginami, jei turtas yra sugadinamas ar sunaikinamas dėl:

9.2.1. šilumos poveikio jį lydant, suvirinant, džiovinant, kepančiam, lyginant, rūkant ar pan., išskyrus atvejus, kai kilęs gaisras išplito ir sunaikino kitą apdraustą turtą;

9.2.2. trumpo sujungimo, įtampos svyravimo poveikio elektros prietaisams (jeigu draudimo sutartyje nėra numatyta draudimo apsauga nuo elektros įtampos svyravimų poveikio elektros prietaisams), išskyrus atvejus, kai šie nuostoliai atsirado dėl gaisro ar sprogmio. Ši išimtis negalioja kito apdrausto turto atžvilgiu, kurį sugadino ar sunaikino dėl šios priežasties kilęs gaisras;

9.2.3. netiesioginio žaibo poveikio apdraustiems elektros įrengimams, išskyrus elektros įtampos svyravimo poveikį, jei draudėjas yra nuo to apsidraudęs, ir žaibo sukeltą gaisrą.

9.2.4. nuostoliai prietaisui ar įrangai, kurios gedimas buvo gaisro ar sprogmio priežastis, tačiau nuostoliai dėl kito turto sugadinimo ar sunaikinimo išplitus gaisrui yra atlyginami;

9.2.5. sprogmio, panaudojus įtaisą profesinėje veikloje.

9.3. Nuostoliai dėl vandens nėra atlyginami:

9.3.1. jei turtas yra sugadinamas ar sunaikinamas dėl vandens, naudojamo plovimui ar valymui poveikio;

9.3.2. vamzdinams ir įrangai, kurie buvo avarijos priežastimi.

9.4. Nuostoliai dėl gamtinių jėgų nėra atlyginami:

9.4.1. jei vanduo sniegas, purvas patenka į patalpas per išorines, atitvarines pastato konstrukcijas (stogą, sienas, langus, duris), išskyrus atvejus, kai angos tose konstrukcijose atsirado dėl draudiminio įvykio (įskaitant ir gamtinių jėgų poveikį);

9.4.2. jei jie patiriami dėl kilnojamo turto, esančio lauke sugadinimo ar sunaikinimo;

9.4.3. juos sukelia sniego, susikaupusio per ilgą laiką (daugiau nei 12 valandų), slėgis;

9.5. Nuostoliai dėl nuošliaužos neatlyginami, jei jie atsiranda dėl:

9.5.1. šlaito erozijos;

9.5.2. žemės darbų (įskaitant statybos, kasybos ir pan. darbus) ir kitos žmogaus vykdomos veiklos.

9.6. Nuostoliai dėl grunto suslūgimo neatlyginami, jei jie atsiranda dėl:

9.6.1. žmogaus vykdomos veiklos;

9.6.2. karstinių įgriuvų, jei apie tokias grėšiančias įgriuvas draudėjas žinojo iki draudimo sutarties sudarymo.

9.7. Nuostoliai dėl stiklo dūžio nėra atlyginami, jei:

9.7.1. apgadinamas tik stiklo paviršius (subraižomas, bet nesudaužomas ar neįskyla);

9.7.2. stiklai sudaužomi juos montuojant, atliekant remonto darbus, dėl stiklų ar objektų su įmontuotais stiklais transportavimo, nešimo, kėlimo.

9.8. Jeigu yra apdrausta draudėjo civilinė atsakomybė, nedraudiminiu įvykiu laikoma atsakomybė:

- 9.8.1. prisiimta pagal sutartį (skolos, laidavimo, garantavimo, kt.), išskyrus atvejus, kai tokia atsakomybė būtų kilusi pagal įstatymą nesant tokios sutarties;
- 9.8.2. susijusi su sausumos transporto priemonių, skraidymo aparatų, laivų naudojimu;
- 9.8.3. kylanti dėl finansinių nuostolių (pelno, pajamų netekimo);
- 9.8.4. už žalą trečiųjų asmenų ir svečių turtui, esančiam draudimo vietoje (apdraustoje patalpoje);
- 9.8.5. prieš šeimos narius.

10. Draudimo vieta

- 10.1. Turtas draudžiamas tik sutartyje nurodytu adresu. Draudimo vieta gali būti pastatai, patalpos, sodybos, ūkinės valdos. Šis apribojimas netaikomas turtui, kuris buvo perkeltas iš draudimo vietos dėl atsitikusio arba realiai grėsusio draudiminio įvykio.
- 10.2. Apdraustas turtas, laikinai paimtas iš nuolatinės laikymo vietos apdraudžiamas atskira sutartimi, kurioje nurodoma nauja draudimo apsaugos galiojimo vieta (patalpa, pastatas, teritorija ar pan.) bei kitos draudimo sąlygos.
- 10.3. Stiklo draudimas galioja tik draudimo vietoje.
- 10.4. Jeigu draudėjas pakeičia būstą draudimo sutarties galiojimo metu, draudimo apsauga galioja abiem būstams ne ilgiau, kaip 1 (vieną) mėnesį nuo persikraustymo pradžios su sąlyga, kad draudėjas raštu pranešė draudikui mažiausiai prieš 2 (dvi) paras iki persikraustymo pradžios.
- Draudėjas iki persikraustymo pradžios privalo pranešti draudikui savo sprendimą, kuriam būstui paliekama galioji draudiminė apsauga. Jeigu draudėjas per nurodytą terminą nepasinaudojo savo teise pranešti apie būsto pasikeitimą, tai draudimas naujoje vietoje negalioja.

11. Draudimo vertės nustatymo tvarka. Išskaita

- 11.1. Nekilnojamo turto draudimo vertė yra statybinė (atkūrimo kaštų) arba atkuriamoji (likutinė) vertė.
- Draudimo vertė gali būti nustatyta:
- vadovaujantis VI Registrų centro įmonės įkainojimu;
 - pagal pastato plotą arba tūrį, taikant draudimo sutarties sudarymo metu draudiko patvirtintą įkainį vienam kvadratiniam metrui bendro ploto arba vienam kubiniam metrui tūrio;
 - remiantis nepriklausomų turto vertintojų įkainojimu.
- 11.2. Kilnojamo turto draudimo vertė yra daikto įsigijimo arba atkuriamoji (likutinė) vertė.
- Draudimo vertė gali būti apskaičiuojama 3 būdais:
- draudėjas užpildo namų kilnojamo turto aprašą, kuriame nurodo daiktų vertę, kuri negali viršyti įsigijimo vertės. Bendra suma, nurodyta apraše, imama už pagrindą draudimo sumai nustatyti. Draudikas prisiima atsakomybę tik už apraše nurodytus daiktus.
 - draudimo vertė apskaičiuojama pagal bendrą gyvenamojo būsto plotą, taikant draudimo sutarties sudarymo metu draudiko patvirtintą įkainį vienam kvadratiniam metrui bendro gyvenamojo būsto ploto. Draudėjui pasirinkus draudimo sumą lygią apskaičiuotai draudimo vertei, laikoma, kad turtas yra apdraustas visa verte. Jeigu pasirinkta draudimo suma mažesnė už draudimo vertę, laikoma, kad tai yra nevisiškas draudimas.
- 11.3. Meno vertybių, antikvarinių daiktų, kolekcijų ir kitų vertybių, nurodytų p.7.3.3, draudimo vertė nustatoma ekspertų įkainojimu, vadovaujantis draudėjo pateiktais dokumentais.
- 11.4. Turtas draudžiamas su išskaita, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip. Išskaita gali būti besąlyginė arba sąlyginė.

12. Draudimo sumos nustatymo tvarka. Nevisiškas draudimas.

- 12.1. Sutartyje nustatyta draudimo suma gali būti lygi visai draudimo vertei arba, nevisiško (proporcinio) draudimo atveju, jos daliai.
- 12.2. Draudimo suma negali viršyti draudžiamo turto vertės. Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę (draudimas, viršijantis draudimo vertę), tai draudimo sutartis negalioja tai draudimo sumos daliai, kuri viršija draudimo vertę.
- 12.3. Draudėjas, sutartyje nurodydamas, jog sudaryta pirmosios rizikos draudimo sutartis, gali pasirinkti draudimo sumą, mažesnę už draudimo vertę.
- 12.4. Turtui, kurio nusidėvėjimas sutarties sudarymo dieną yra didesnis kaip 50 %, draudimo suma negali viršyti turto atkuriamosios (likutinės) vertės, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip.
- 12.5. Draudėjo civilinės atsakomybės prieš trečiuosius asmenis draudimo suma nustatoma draudėjo ir draudiko susitarimu.
- 12.6. Jeigu sutartyje nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę ir joje nėra nurodyta, jog tai pirmosios rizikos draudimo sutartis, tai, įvykus draudiminiam įvykiui, draudikas atlygins draudėjui dalį jo patirtų nuostolių, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.
- 12.7. Taisyklių 7.3.2, 7.3.4., 7.3.10, 7.3.11 punktuose nurodytos išlaidos draudžiamos pirmosios rizikos draudimu, jų draudimo sumos sutartyje nurodomos atskirai.
- 12.8. Draudimo išmokos išmokėjimas nesumažina draudimo sumos, numatytos draudimo sutartyje, dydžio, jeigu apdraustieji objektai po draudiminio įvykio yra atstatomi ar iš naujo įsigijami.
- 12.9. Draudžiant turtą pirmosios rizikos draudimu, draudimo sumos neatsistato.

13. Draudimo įmokos apskaičiavimo tvarka

- 13.1. Draudimo įmoką draudikas apskaičiuoja atsižvelgęs į prašyme ir (ar) kituose dokumentuose pateiktą bei gautą kitą informaciją, į draudėjo prisiimtus įsipareigojimus dėl išskaitos taikymo bei įmokos mokėjimo, draudimo apsaugos trukmę, kitas draudimo sutartyje nustatytas papildomas sąlygas bei draudimo rizikos įvertinimo rezultatus.
- 13.2. Draudimo įmoka ir jos mokėjimo terminai nurodomi draudimo sutartyje.
- 13.3. Jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, draudimo įmokos ar jos da-

- lies sumokėjimu laikoma data, nurodyta mokėjimo dokumente, draudimo įmoką mokant grynaisiais pinigais ar naudojantis pašto paslaugomis. Jeigu draudimo įmoka mokama naudojantis banko paslaugomis, jos sumokėjimu laikoma data, kuria banko mokėjimo dokumente pažymima, kad sumokėta draudėjo pinigų pervedant į draudiko sąskaitą.
- 13.4. Draudėjui nesumokėjus eilinės draudimo įmokos draudimo sutartyje nurodytu laiku, draudikas apie tai privalo pranešti draudėjui raštu, nurodydamas, jog per 15 kalendorinių dienų nuo pranešimo gavimo, praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo, draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo apsauga bus sustabdyta. Įvykus draudiminiam įvykiui draudimo apsaugos sustabdymo laikotarpiu, draudikas neprivalės mokėti draudimo išmokos, o draudimo apsaugos galiojimas bus atnaujintas tik draudėjui sumokėjus draudimo įmoką. Draudimo sutartyje gali būti nustatyti terminai, ilgesni už šio punkto pirmajame sakinyje nurodytus terminus.

III DALIS. DRAUDIMO IŠMOKŲ MOKĖJIMO SĄLYGOS BEI TVARKA

14. Pranešimų pateikimo tvarka

- 14.1. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu. Tarpininkai nėra įgaliojami šiuos pranešimus priimti.
- 14.2. Pranešimas, išsiųstas registruotu laišku arba telegrama draudimo liudijime nurodytu adresu, arba perduotas faksimiliniu ryšiu draudimo liudijime nurodytu numeriu, laikomas tinkamai įteiktu pagal šias Taisykles.
- 14.3. Pranešimo įteikimo data yra ta data, kurią šalis (pranešimo gavėjas) raštu pažymi, kad pranešimas buvo gautas. Jeigu pranešimas siunčiamas paštu, pranešimo gavimo data nustatoma pagal oficialų pašto spaudą, uždėtą pašto įstaigos, turinčios tam teisę.

15. Nuostolio bei draudimo išmokos apskaičiavimo tvarka

- 15.1. Nuostolį nustato draudikas, vadovaudamasis surašytu turto sunaikinimo ar sugadinimo aktu, gautais iš draudėjo ir kompetentingų įstaigų dokumentais, reikalingais turto sunaikinimo ar sugadinimo priežastims ir nuostolių dydžiui nustatyti.
- 15.2. Nuostolio laikoma:
- 15.2.1. kai pastatai ir kilnojamas turtas apdrausti statybine (atkūrimo kaštų) arba įsigijimo verte ir dėl draudiminio įvykio sunaikinti arba pavogti:
- pastato – naujo analogiško pastato įprasta tai vietai statybinė (atkūrimo kaštų) vertė prieš pat draudiminį įvykį;
 - kilnojamo turto – naujo analogiško turto įsigijimo vertė prieš pat draudiminį įvykį;
- kai pastatai ir kilnojamas turtas buvo apdrausti atkuriamąja (likutine) verte ir dėl draudiminio įvykio sunaikinti arba pavogti – atkuriamoji (likutinė) šio turto vertė, buvusi prieš pat draudiminį įvykį.
- 15.2.2. Kai pastatai ir kilnojamas turtas buvo apdrausti statybine (atkūrimo kaštų) arba įsigijimo verte ir dėl draudiminio įvykio buvo sugadinti – šio turto remonto kaina.
- Atlyginama tik suma, neviršijanti to turto statybinės (atkūrimo kaštų) arba įsigijimo vertės, kaip nurodyta 15.2.1.
- Kai pastatai ir kilnojamas turtas buvo apdrausti atkuriamąja (likutine) verte ir dėl draudiminio įvykio sugadinti – šio turto remonto kaina, įvertinus nusidėvėjimą. Nusidėvėjimas nėra taikomas remonto darbams.
- Atlyginama tik suma, neviršijanti to turto atkuriamosios (likutinės) vertės, buvusios prieš pat draudiminį įvykį, kaip nurodyta 15.2.1.
- Kai sunaikinami ar sugadinami meno vertybės, antikvariniai daiktai, kolekcijos ir kiti daiktai, nurodyti 7.3.3. p., nuostolis įvertinamas ekspertiniu įkainojimu.
- Jeigu buvo apdrausti, gryniesiems pinigais, dokumentais, svečių daiktai, papildomos išlaidos draudikas atlygina faktiškai patirtus nuostolius ir išlaidas, neviršijant nustatytos draudimo sumos.
- 15.3. Jeigu buvo apdrausta draudėjo civilinė atsakomybė prieš trečiuosius asmenis, draudikas atlygina faktiškai patirtas išlaidas, neviršijant nustatytos draudimo sumos.
- 15.4. Nuostolis padidinamas pridėjus draudėjo turėtas būtinas išlaidas mažinant žalą ir vykdant draudiko nurodymus.
- 15.5. Į nuostolio sumą įskaitomos visos būtinos ir tikslingos išlaidos turtui gelbėti ir išsaugoti. Apie šių išlaidų būtinumą ir tikslingumą sprendžia draudikas. Atlyginamos visos išlaidos, kurios atsirado draudiko nurodymu.
- 15.6. Nuostolis sumažinamas atėmus po draudiminio įvykio išlikusią turto vertę (liekanų vertę).
- 15.7. Draudimo išmoka draudėjui apskaičiuojama ir išmokama:
- 15.7.1. kai turtas buvo apdraustas visa verte:
- jeigu per sutarties galiojimo laikotarpį apdrausto turto vertė padidėjo ne daugiau kaip 10 proc., nepasikeitė arba sumažėjo – patirto nuostolio sumos, bet ne daugiau kaip atskiro turto grupės (atskiro objekto, daikto) draudimo vertės, buvusios prieš pat draudiminį įvykį;
 - jeigu per sutarties galiojimo laikotarpį apdrausto turto vertė padidėjo daugiau kaip 10 proc. – tokio procentu nuo patirto nuostolio sumos, kokį procentą sudaro draudimo suma nuo turto vertės, buvusios prieš pat draudiminį įvykį, bet ne daugiau kaip atskiro turto grupės (atskiro objekto, daikto) draudimo sumos.
- 15.7.2. kai turtas apdraustas pirmosios rizikos draudimu – nuostolio dydžio, bet ne daugiau draudimo sumos ir ne daugiau atskiro turto grupės (atskiro objekto) vertės, buvusios prieš pat draudiminį įvykį.
- 15.7.3. kai turtas buvo apdraustas nevisišku (proporcinu) draudimu ir sutartyje nebuvo nustatyta, jog draudžiama pirmosios rizikos draudimu – tai, atsitikus draudiminiam įvykiui, draudikas atlygins draudėjui dalį jo patirtų nuostolių, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės, buvusios prieš pat draudiminį įvykį, santykiui, bet ne daugiau kaip atskiro turto grupės (atskiro objekto, daikto) draudimo sumos ir draudimo vertės, buvusios prieš pat draudiminį įvykį.
- 15.7.4. jeigu kilnojamas turtas buvo apdraustas pagal bendrą gyvenamojo būsto plotą (šių taisyklių 11.2. b) papunktį) ir buvo sunaikintas ar sugadintas dėl draudiminio įvykio, draudimo išmoka lygi patirto nuostolio dydžiui, kuris apskaičiuojamas

įsigijimo verte, jei sugadinto ar sunaikino daikto nusidėvėjimas neviršija 50% jo įsigijimo vertės, arba atkuriamajame (likutine) verte, jei daiktas nusidėvėjęs daugiau nei 50%. Pagal atskiras daiktų grupes draudimo išmoka negali viršyti draudiko nustatytą limitų procentais nuo bendros draudimo sumos, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip. Išmokų limitai pateikiami lentelėje.

Namų turto draudimo išmokų limitai

Daiktų grupės	Limitas %
Baldai ir į juos integruota įranga	50
Garso, vaizdo ir foto aparatūra	20
Kompiuteriai ir kompiuterinė įranga	15
Buitiniai prietaisai, šviestuvai	20
Indai, namų ūkio ir apyvokos daiktai	5
Drabužiai, avalynė, patalynė	10
Drabužiai iš natūralaus kailio ir odos	5
Sporto ir poilsio inventoriai	5
Kilimai	10
Vaizduojamojo bei dekoratyvinio meno kūriniai	5
Papuošalai, kosmetika, parfumerija	2
Kiti daiktai	2

15.8. Tais atvejais, kada turtas sunaikinamas ar sugadinamas po to, kai sutartis įsigalioja sumokėjus įmokos dalį, tai mokant draudimo išmoką iš apskaičiuotos draudimo išmokos sumos išskaičiuojamos likusių mokėjimo terminų įmokos, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip.

15.9. Jeigu draudėjas neįrodo ir dokumentais nepatvirtina ar atsisako atstatyti arba įsigyti turtą, jis turi teisę gauti draudimo išmoką ne didesnę už turto atkuriamąją (likutinę) vertę, buvusią prieš pat draudiminį įvykį.

15.10. Draudėjas įgauna teisę į tą draudimo išmokos dalį, kuri viršija atkuriamąją (likutinę) turto vertę, buvusią prieš pat draudiminį įvykį, tik tuomet, kai įrodo draudikui ir dokumentais patvirtina, kad:

- Ne vėliau, kaip per 3 (tris) metus po draudiminio įvykio, pastatys tos pačios rūšies ir paskirties pastatą anksčiau buvimo vietoje. Jeigu tai nėra įmanoma, tai užtenka, kad, esant išankstiniam draudiko sutikimui, pastatas bus pastatytas kitoje Lietuvos vietoje;
- Ne vėliau, kaip per 1 (vienius) metus po draudiminio įvykio, įsigis tos pačios rūšies ir paskirties kitus daiktus arba
- gavęs iš draudiko raštišką sutikimą, leidžiantį vietoje draudiminio įvykio pasėkoje sunaikinto turto, įsigyti kitos rūšies ir kokybės turtą, įsigyja kitus daiktus.

15.11. Draudimo išmoka, draudėjo pageidavimu, mokama jam arba, pateikus draudikui remontojančios apdraustą sugadintą objektą (daiktą) organizacijos pagrįstas sąskaitas, kitus dokumentus, tiesiogiai draudėjo ir draudiko raštiškai sutarti remontojančiai organizacijai. Prieš išmokėdamas draudimo išmoką tiesiogiai remontojančiai organizacijai, draudikas turi teisę įsitikinti, kad dėl draudiminio įvykio sugadinto (sunaikinto) turto remontas atliktas arba sugadintos dalys pakeistos, patikrinti, ar pateiktos remontojančios organizacijos sąskaitos pagrįstos.

15.12. Jeigu draudėjas atgavo dingusį daiktą po to, kai už jį gavo draudimo išmoką, lygią visai draudimo vertei, draudikas ir draudėjas, įvertinę susidariusią situaciją, nusprendžia, ar draudėjas grąžins draudikui draudimo išmoką ir pasiilks atgautą daiktą sau, ar draudėjas perduos šį daiktą draudikui.

15.13. Nuostoliu nelaikoma buitinės technikos, vaizdo aparatūros, garso aparatūros, elektroninės technikos gedimų dėl broko ar susidėvėjimo remonto ir keitimo išlaidos.

15.14. Jeigu draudėjui priklauso draudimo išmoka už tą patį nuostolį pagal kelias sutartis (dvigubas draudimas), tai kiekvienas draudikas atlygina nuostolius proporcingai pagal savo atsakomybės dalį, tačiau bendra draudimo išmokų suma neturi viršyti nuostolio sumos.

Taip pat, jeigu yra susitarta su kitu draudiku dėl franšizės taikymo, tai nuostolio bendras atlyginimas pagal visas sutartis negali būti didesnis už nuostolio sumą atėmus franšizės.

15.15. Kai dėl nuostolio dydžio ir įvykio priežasties kyla nesutarimai tarp abiejų šalių, draudikas ir draudėjas gali susitarti, kad nuostolio dydį ir įvykio priežastis nustatytų ekspertai. Tuomet kiekviena šalis raštu skiria po vieną ekspertą. Po to, abu ekspertai raštu nurodo 3-ią ekspertą – vyriausiąjį ekspertą. Ekspertais negali būti skiriami asmenys, kurie yra draudiko arba draudėjo konkurentai, turi su jais verslo ryšius, dirba pas konkurentus ar verslo partnerius ir pan. Ekspertų išlaidas apmoka ta šalis, kuri ekspertų pripažinta neteisčia.

15.16. Ekspertai savo išvadas pateikia abiem šalims vienu metu. Jeigu ekspertų išvados tarpusavyje skiriasi, tai jos perduodamos vyriausiajam ekspertui. Šis priima sprendimą dėl ginčytinų klausimų.

15.17. Ekspertų išvados turi būti visi duomenys, reikalingi įvykio priežastims ir nuostolio dydžiui nustatyti. Vadovaudamasis ekspertų išvadamis draudikas apskaičiuoja draudimo išmoką.

15.18. Kai ekspertų išvadų reikalauja tik viena šalis, tai ji apmoka visas jų darbo išlaidas.

16. Draudimo išmokos mokėjimo tvarka ir terminai

16.1. Draudėjas pasirašytinai supažindinamas su paskaičiuota draudimo išmoka. Draudėjas raštu pareiškia savo ketinimus atstatyti arba neatstatyti sunaikintą turtą.

16.2. Jeigu draudėjas atsisako atstatyti sunaikintą turtą, draudimo išmoka, lygi turto atkuriamajai (likutinei) vertei, buvusiai prieš pat draudiminį įvykį, išmokama gryniais arba pervedant ją į draudėjo sąskaitą banke.

16.3. Jeigu draudėjas ketina atstatyti sunaikintą turtą, jam priklausanti draudimo išmoka išmokama tokia tvarka:

- išmokama avansu suma, kuri negali viršyti turto atkuriamosios (likutinės) vertės, buvusios prieš pat draudiminį įvykį;
- draudėjui pateikus įrodančius dokumentus ir draudikui įsitikinus, kad gauta avansu suma panaudota atstatyti sunaikintą (sugadintą) turtą, išmokama likusi draudimo išmokos dalis.

Draudimo išmoka mokama pervedant ją į draudėjo sąskaitą banke arba sumokant gryniais iš draudiko kasos, įsitikinus, kad draudėjas ją panaudos pagal paskirtį.

Draudėjui pageidaujant draudimo išmoka gali būti sumokama tiesiogiai įmonėms už suteiktas paslaugas ar atliktus darbus.

16.4. Kai sutartyje nurodyta besąlyginė išskaita, apskaičiuota draudimo išmoka mažinama besąlyginės išskaitos suma, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.

16.5. Jeigu sutartyje nurodyta sąlyginė išskaita yra mažesnė už apskaičiuotą draudimo išmoką, draudėjui išmokama visa apskaičiuota draudimo išmoka.

16.6. Jeigu nustatytas draudimo išmokos mokėjimo pagrindas ir dydis, draudikas išmoka draudimo išmoką per 7 (septynias) dienas.

Jei įvykis yra draudiminis, o draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsęs ilgiau kaip tris mėnesius.

16.7. Draudikas turi teisę atidėti išmokėjimą:

- kol bus nustatytas tikslus nuostolio dydis;
- kol bus gauti visi draudiminį įvykį ir jo aplinkybes pagrindžiantys dokumentai;
- jei draudėjui dėl draudiminio įvykio reiškiamas civilinis ieškinyš ar pradėdamas ikiteisminis tyrimas, ar pradėtas teismo procesas – iki teismo sprendimo, nuosprendžio įsiteisėjimo arba bylos sustabdymo ar nutraukimo dienos;
- jeigu dėl draudėjo kaltės negali būti nustatyta arba išmokėta draudimo išmoka;
- kol bus gauti kompetingų institucijų atsakymai į raštiškus draudikų paklausimus apie įvykio, kuris gali būti pripažintas draudiminiu, aplinkybes, bei pasekmes.

16.8. Draudėjas praranda teisę gauti draudimo išmoką, jeigu visas nuostolis yra atlygintas asmenis, atsakingo už šios žalos padarymą.

16.9. Jeigu atlyginta tik dalis nuostolio, tai draudimo išmoka mokama išskaičiuavus sumą, kurią draudėjas gavo iš kaltojo dėl padaryto nuostolio asmens.

16.10. Išmokėtos draudimo išmokos ribose draudikui pereina reikalavimų teisė atsakingam už padarytą žalą asmeniui, išskyrus civilinės atsakomybės draudimo atveju.

16.11. Jeigu draudėjas atsisakė nuo savo reikalavimo teisės asmeniui, atsakingam už padarytą žalą arba jeigu šios teisės nebegalima įgyvendinti dėl draudėjo kaltės, draudikas atleidžiamas nuo pareigos sumokėti visą ar atitinkamą dalį draudimo išmokos ir turi teisę reikalauti grąžinti jau išmokėtą išmoką.

16.12. Iš apskaičiuotos draudimo išmokos sumos gali būti išskaičiuojamos likusios sumokėti einamųjų draudimo metų draudimo įmokos, kurioms draudiminio įvykio dieną jau yra suėjęs mokėjimo terminas, jeigu nėra sutarta kitaip.

16.13. Jeigu draudiminio įvykio metu draudimo objektas žuvo arba išnyko, apskaičiuota draudimo išmoka yra mažinama nesumokėtomis draudėjo įmokomis, neatsižvelgus į jų mokėjimo terminus.

17. Draudimo išmokos mažinimo ar nemokėjimo atvejai

17.1. Draudikas turi teisę sumažinti draudimo išmoką arba atsisakyti ją mokėti jei:

- draudėjas nesilaikė draudimo sutartyje nusakytų sąlygų ar neįvykdė draudiko pagrįstų ir teisėtų reikalavimų, kurie turėjo įtakos draudiminiam įvykiui įvykti arba žalos dydžiui;
- žala atsirado dėl to, kad draudėjas sąmoningai nesiėmė jam prieinamų protingų priemonių šiai žalai sumažinti ar išvengti, gelbėti turtui draudiminiu įvykiu metu ar po jo;
- žala atsirado dėl to, kad dėl draudėjo ar jo atstovo kaltės nebuvo įjungtos ar panaudotos, neveikė ar blogai veikė turto apsaugos, priešgaisrinės saugos signalizacijos ar kitos turimos apsaugos priemonės (šarvuotos durys, grotos, žaliuzės, spygnos ir kt.) draudėjo nurodytos sudarant sutartį;
- draudėjas nesilaikė priešgaisrinės saugos, turto saugojimo ir eksploatacijos taisyklių, ir tai turėjo įtakos žalos dydžiui ar atsiradimui;
- draudėjas nevykdė savo pareigų, nurodytų taisyklių 2.6. punkte, tyčia ar dėl didelio neatsargumo pateikia neteisingą informaciją apie draudiminį įvykį, nesuteikia draudikui galimybes tinkamai įvertinti nuostolių dydį ir priežastis;
- draudėjas nesiėmė priemonių, kurios įgalintų išsiaiškinti žalos atlyginimą iš ją padariusio asmens ar veikia tokiu būdu, kad sukėlė sunkumų draudikui įgyvendinti jo reikalavimo teisę (subrogaciją).
- kitais šiose taisyklėse nurodytais ar įstatymų numatytais atvejais.

17.3. Draudimo išmoka nėra mokama, jei:

- reikalavimas ją mokėti remiasi apgaule;
- draudimo sutartis sudaryta po draudiminio įvykio.

17.4. Jei draudikas nusprendžia atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar jos dalį, jis privalo įvertinti draudėjo kaltę, pažeidimo svarbumą, ryšį tarp pažeidimo ir pasekmių, dėl pažeidimo atsiradusį žalos dydį.

17.5. Draudikas nemoka išmokos už:

- 17.5.1. tiesioginę ar netiesioginę žalą, padarytą materialiam turtui, atsiradusią dėl bet kokio elektroninio duomenų atpažinimo, apdoravimo sistemos gedimo, kuris padaro žalą (tiesioginę ar netiesioginę) bet kuriai tokiai sistemai ar bet kokiam kitam apdraustam turtui;
- 17.5.2. bet kokio pobūdžio atsakomybę, tiesiogiai ar netiesiogiai atsiradusią dėl sistemos gedimo.

18. Ginčų sprendimo tvarka

18.5. Ginčai, kylantys dėl draudimo sutarties, sprendžiami derybų būdu, o nesutarus, nagrinėjami Lietuvos Respublikos teismuose.

18.6. Visais šiose taisyklėse ir draudimo sutartyje nesureguliuotais atvejais taikomos Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų normos, jeigu draudimo sutarties šalys raštu nesutarė kitaip.

18.7. Draudimo sutarties šalys, sudarydamos sutartį, gali papildyti šias taisykles. Bet kokie šių taisyklių sąlygų pakeitimai, sudarant draudimo sutartį, įteisinami numeruotų sutarties priedų forma. Jeigu šių taisyklių sąlygos prieštarauja individualiai šalių aptartoms sąlygoms, pirmenybė teikiama individualiai šalių aptartoms sąlygoms.